

KNJIŽNICA
IVANA TAVČARJA
ŠKOFJA LOKA

JELOVICA

POSLOVNO POROČILO ZA LETO 1987

Veliko težav – izkušnje za letos

PRETEKLO POSLOVNO LETO JE ZA NAMI. ZANJ SO BILI ZNAČILNI NEKATERI DEJAVNIKI, KI SO PREDVSEM NEGATIVNO VPLIVALI NA POSLOVANJE. TO SO BILI PREDVSEM VISOKA STOPNJA INFLACIJE, INTERVENCIONIZEM DRŽAVE NA GOSPODARSKEM PODROČJU, PADANJE POVPRŠEVANJA IN PODOBNO. ZARADI VSEGA TEGA JE OKOLJE S KATERIM POSLUJEMO, NE SAMO ZAHTEVNO, PAČ PA TUDI MOČNO NESTABILNO IN SPREMENLJIVO.

Na področju nabave je bila značilna predvsem izredno visoka rast cen, saj nekateri dobavitelji, milo rečeno, niso imeli nobene mere pri podražitvah, saj so nekateri podražili svoje surovine v enem letu tudi za štiri in večkrat, kar je seveda močno nad stopnjo inflacije in daleč nad podražitvami, ki smo jih uveljavljali v Jelovici. Konec leta je ZIS s pomočjo skupščine uvedel najnovejši protiinflacijski program ki je med drugim zamrznil vse

cene. Kljub temu so skoraj vsi dobavitelji dvignili svoje cene, nekateri izredno močno. Če nočemo ostati brez nekaterih surovin, jih moramo pač plačati. Sicer je bilo značilno v letu 1987, da je bila oskrbljenost s surovinami solidna. Tudi z uvoženimi surovinami v glavnem nismo imeli problemov, ker velik del zunanjetrgovinske menjave peljemo preko kooperacij, kjer lahko za vsak izvoženi dinar prav toliko tudi uvozimo. Seveda velja to le za

surovine, ne pa tudi za rezervne dele, opremo in neblagovne odlive.

Na področju proizvodnje se moramo vedno bolj količinsko in strukturno prilagajati potrebam trga. Te potrebe so tudi tekom leta izredno nihale. Globalno gledano, nam je proizvodnja v letu 1987 v primerjavi s predhodnim letom padla za cca 4 %. Ob približno 3 % manjši zaposlenosti, nam seveda fizična produktivnost v bistvu ni padla več kot za 1 %. Zavedati se moramo, da lahko DO napreduje le (če zanemarimo druge dejavnike kot: boljša kakovost, novi proizvodi itd.), če bomo proizvodnjo večali (in hkrati prodajo). Pri izkoriščanju zmogljivosti imamo precej rezerv: od normativov, do vzdrževanja, pretoka materiala, „papirne vojne“, neusklajenosti proizvodnih baz, ponekod tudi zaradi malomarnega odnosa do materiala in osnovnih sredstev in podobno. Žal, pa velika večina vedno išče razloge za to pri drugih in ne pri sebi. Podobne ugotov

GLASILO DELOVNEGA
KOLEKTIVA JELOVICA
LESNA INDUSTRIJA
ŠKOFJA LOKA

LETO XVII

ŠT. 2

MAREC 1988

IZ VSEBINE:

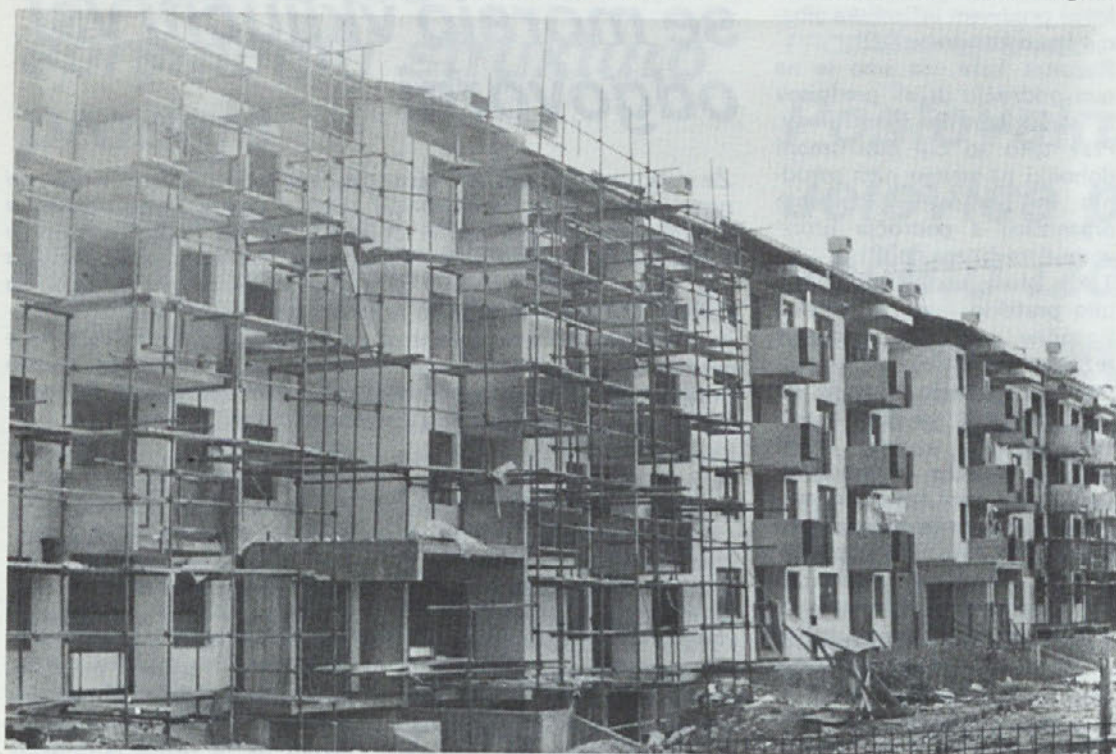
- Poslovno poročilo za leto 1987
- SOZD da ali ne?
- Poslovalnica Valjevo
- Obrat Cerklje
- Občni zbor GD Jelovica
- Nesreče pri delu

vitve glede izkoriščanja naših potencialov, veljajo prav tako tudi za nekatere službe, saj je preveč neusklajenega in s tem neučinkovitega delovanja.

Računalnik za pomoč Prodaji

Prodajo smo v letu 1987 nominalno povečali za več kot dvakrat, vendar je bil to predvsem rezultat povečanja cen, ne pa več prodanih proizvodov. Velik del leta smo se srečevali z desortiranostjo v poslovalnicah. To je stalen problem, ki ga bomo lahko omilili le z večjo računalniško podporo in opustitvijo zastarelih pristopov. Res pa je tudi, da je situacija na trgu zelo zaostrena, da povpraševanje iz meseca v mesec močno niha in podobno. Z relativno veliko reklamo, elastično prodajno politiko (popusti in podobno) smo uspeli, da nam fizično gledano, zaloge trgovskega blaga niso porastle, vendar so še vedno močno prevelike in nam pretirano bremenijo poslovanje. V letu 1987 smo odprli tudi poslovalnico v Čapljini in aktivirali tri predstavništva za prodajo proizvodov: Požarevac, Nova Gorica in Murska Sobota. Tak način prodaje se je

Nadaljevanje na naslednji strani

Veliko stanovanjskih naselij po vsej Jugoslaviji je opremljenih s stavbnim pohištvom Jelovice. Ker pa je stanovanjska gradnja zadnji čas v stagnaciji, bo seveda potrebno veliko narediti, da bi kljub temu obdržali raven prodaje iz prejšnjih let. Tudi za to Jelovica odpira zadnje leto nova predstavništva, ki naj bi skrbela prav za tovrstno prodajo.

pokazal kot uspešen, saj niso potrebne večstomilijonske zaloge, nekaj sto kvadratnih metrov pokritih prostorov in vsaj 5 zaposlenih v vsaki poslovalnici. Prav tako smo za prodajo aktivirali že obstoječe predstavništvo v Beogradu. Nadaljnja naloga pa bo predvsem v tem, da to mrežo, ki jo imamo, posodobimo glede poslovanja; obnovimo oziroma dogradimo poslovalnice, kjer je potrebno, uvedemo dodatni asortiman in podobno. V preteklem letu smo dali tudi večji poudarek gradbeni operativi. Splošno gledano, pa glede na nabavne cene surovin zaradi tržne situacije nismo mogli uvesti takih cen, da bi parirali tem povišanjem.

Ob tem je potrebno omeniti problem zalog od materiala, nedokončane proizvodnje pa do trgovskega blaga. Te zaloge so sicer kurantne, vendar močno prevelike, saj za njihovo pokrivanje nimamo dovolj lastnih sredstev in moramo za to najemati (drage) kredite, ki nam bremene poslovno učinkovitost in rezultat poslovanja. V kolikor bi imeli optimalne zaloge, bi imeli približno 5 milijard (novih) več sproščenih sredstev, kar pomeni, da bi lahko poslovali brez kratkoročnih kreditov in avaliranih menic. Prav zadolženost in likvidnost Jelovice v povezavi z zalogami so problem, ki ga bomo morali radikalneje razreševati. Področje novih in izboljšanih proizvodov je za DO zelo pomembno, vendar je še vedno precej podcenjevanja tega dejavnika. Zavedati se moramo, da nas bo konkurenca, če ne bomo stalno izboljševali svojih proizvodov in ponujali trgu novih, spodrinila. Žal nismo na tem področju dovolj uspešni, predvsem zaradi neusklajenega delovanja in odpora do novitet.

Izvoz je obveza

V preteklem letu smo izvozili za 2,3 mi ameriških dolarjev blaga, kar je sicer precej več kot leto poprej, vendar še precej manj kakor bi lahko. Na eni strani je pri nekaterih proizvodih (vrata) napravila svoje neustrezna dohodkovna motiviranost za izvoz, na drugi strani pa smo pri izvozu montažnih hiš še vedno daleč od zastavljenih ciljev, čeprav smo jih izvozili preko 40 komadov. Potrebno se je zavedati, da je jugoslovanski trg zasičen in premajhen in da se bo potrebno, kakorkoli že, dolgoročno bolj usmeriti v izvoz. To pa seveda pomeni tudi večji stik z

razvitim svetom. V letu 1987 smo pričeli izvažati preko kooperacij, tako da ta delež že presega dve tretjini izvoza. V letu 1987 smo imeli pozitivno bilanco menjave s tujino.

Področje ustvarjanja in delitve dohodka je bilo poleg samega tekočega poslovanja pod dvema bistvenima vplivoma, in sicer:

— spremenjeni zakonodaji na tem področju

— statusni spremembi Jelovice. Zakonodaja, ki ureja to področje, je močno spremenjena, hkrati pa taka, da ne daje nobene slike in možnosti realne primerjave z drugimi. To je seveda splošen problem. Drugo pa je seveda vprašanje, kaj je v pogojih visoke inflacije sploh realno.

Statusna sprememba, ko smo prešli na enovito DO, nas bo počasi postavila na realna tla, saj se je dalo in tudi prikazovalo fiktiven (namišljen) dohodek, ki je bil rezultat odnosov med bivšimi TOZD-i. Realnejša slika nam seveda na posameznih področjih to tudi kaže in potrebno bo fiktivne rezultate v bodoče pokrivati z realnimi. Ne glede na to pa tudi s tekočimi rezultati na področju ustvarjanja dohodka še zdaleč ne moremo biti zadovoljni. Ustvarjeni dohodek pa je seveda rezultat celokupnega poslovanja in hkrati osnova za delitev, predvsem osebnih dohodkov. Povprečni osebni dohodek v letu 1987 je bil 230.292,— din in je bil za 124 % večji kot leto popreje. S politiko delitve osebnih dohodkov smo skušali loviti predvsem inflacijska gibanja (tako kot druge DO). Rezultat kaže, da smo se na tem področju držali predpisov in samoupravnih sporazumov. Prav tako so bili naši osebni dohodki na nivoju nam sorodnih in primerljivih delovnih organizacij s področja proizvodnje stavbnega pohištva.

Tako lahko zaključimo, da je bilo preteklo leto za Jelovico finančno pozitivno, vendar je rezultat še zdaleč od potrebnega in možnega. Res je, da je pomembno na slabe rezultate vplivala v veliki meri splošna situacija, v precejšnji meri pa mi sami s svojimi navadami, načinom in odnosom do dela. To je naša velika pomanjkljivost, hkrati pa rezerva za boljše poslovne rezultate.

Direktor DO
Čepin Matjaž

SOZD da ali ne?

Po več kot 10 letih delovanja je sestavljena organizacija združenega dela GLG pred resno dilemo — ali še obstajati ali ne? Potem ko sta iz te sestavljene organizacije izstopila LIP Bled in GG Bled, se namreč postavlja vprašanje, ali ima ta organiziranost še svoj smoter. Ne bi tokrat nizali vzrokov, kaj je tidve članici privedlo do tega, da sta izstopili (stroški to zagotovo niso bili, saj sozd GLG zaposluje le 7 delavcev), tem več kaj sedaj?

Resnica je, da je sozd GLG v začetku opravičil svoj obstoj, saj je prispeval veliko enotnih pogledov na razvoj, kasneje pa je njegova moč zbledela in je postal le bolj zbiralec statističnih podatkov. Podobno kot ta sozd pa doživljajo krizo tudi druge sestavljene organizacije. Z nekaterimi spremembami zakona o združenem delu je pričakovati tudi spremembe vrstne organiziranosti. Prav tako je pričakovati nekaj spre-

memb pri organiziranosti teh sozdov na področju lesne industrije v naši republiki.

Vse skupaj torej kaže na to, da bo prišlo v prihodnje do sprememb. Kakšna bo na Gorenjskem, je seveda stvar temeljite analize in presoje. Na dlani pa je seveda, da so rešitve tri: sozd GLG ostane tak, kot je (brez dveh sedanjih članic), druga možnost je ustanovitev poslovne skupnosti (ima drugačne motive delovanja kot sozd) najslabša možnost pa je seveda tista, da se sozd GLG enostavno ukine. Predvsem pa velja, da se z nobeno odločitvijo ne bi smeli prenehati. Temeljito je treba proučiti vseprednosti in slabosti in potem sprejeti sklep. Nekaj pa je jasno. Gorenjski lesarji in gozdarji bi morali še naprej tesno sodelovati. So namreč edini, ki imajo lastne surovine, te pa zagotavljajo tudi za naprej socialno varnost zaposlenim.

j. č.

ZAKAJ ŠE NI JAVNE RAZPRAVE O OSNUTKU PRAVILNIKA O SISTEMU NAGRAJEVANJA

V pripravo osnutka se morajo vključiti vsi odgovorni

Že v decemberski številki našega glasila smo poročali, da je delavski svet delovne organizacije sprejel sklep o razpisu javne obravnave osnutka pravilnika o delitvi dohodka, čistega dohodka, osebnih dohodkov in sredstev za skupno porabo. Med drugim je bil sprejet tudi sklep, da naj komisija za pripravo razvida del in nalog in sistema nagrajevanja za javno razpravo pripravi poleg obravnavanega pravilnika, ki se bo sprejemal na referendumu, tudi vrednotenje ključnih del in nalog za posamezne službe in obrate. To gradivo bi delavcem služilo kot informacija, kaj metodologija vrednotenja, ki je opredeljena v pravilniku o osnovah in merilih, prinaša.

Komisija za pripravo razvida del in nalog ter sistema nagrajevanja se je takoj sestala, sprejela ustrezne sklepe in zadolžila delovno skupino, da pristopi k delu. Delovna skupina je skupaj z zunanjim strokovnim svetovalcem takoj pričela z vrednotenjem del in nalog. Potrebna je bila večkratna sprememba metodologije in vrednotenja del in nalog ter vsakokrat tudi analiziranje dobljenih rezultatov. Ob tem je komisija imela in še ima naj-

večje težave pri usklajevanju našega željenega sistema oziroma metodologije vrednotenja z določbami panožnega sporazuma. Panožni sporazum opredeljuje razmerja za tipična dela in naloge, v katera se moramo uokviriti. Glede na to, da v Jelovici ne želimo povečati dosedanjega razmerja ali pa tega celo znižati, panožni sporazum pa ta razmerja opredeljuje precej visoko, je zahteve iz sporazumov in naše želje izredno težko uskladiti.

Vse te aktivnosti ob upoštevanju zahtev panožnega sporazuma in naših želja zahtevajo mnogo naporov in neprijetnega dela. O rezultatih dela delovne skupine (vrednotenje del in nalog) je večkrat razpravljala komisija in kolegij direktorja. Vsi skupaj ugotavljamo in se zavzemamo za stališče, da je treba pripraviti tak osnutek pravilnika, da bo za večino delavcev DO čimbolj sprejemljiv in da za odločanje na referendumu ne bo sporen. Ker istočasno vsi ugotavljamo, da sedanji sistem nagrajevanja ni najboljši, bo prav gotovo novi pravilnik le prinesel določene spremembe, ki pa za vse zopet ne bodo najbolj sprejemljive, zato je priprava še toliko težja. Odločitev kolegija direktorja je, da je v delo potrebno pritegniti vse vodje področij, pa tudi služb in obratov, ti pa so se dolžni aktivno vključiti. Čim bo to gradivo pripravljeno do take stopnje, da bo po skupni oceni primerno za javno obravnavo, bo predloženo delavskemu svetu, da odloči o javni razpravi. Vrednotenje del in nalog sicer sodi v pravilnik, ki ga bo sprejemal delavski svet (nadgradnja pravilnika o osnovah in merilih . . .) skupaj s stimulativnim delom nagrajevanja. Tudi

na tem področju imamo cilj pripraviti in sprejeti enotni sistem stimulativnega nagrajevanja. Torej oblikovati take kriterije, ki bodo vsakega delavca spodbujali za boljše delo in s tem boljše nagrajevanje. Stimulativni del osebnega dohodka naj bi kar v precejšnjem deležu vplival na končno višino OD tako za delavce, ki delajo po normativih in delavce v režiji. Kakšno bo to razmerje, bo potrebno še opredeliti in sprejeti. Sistem naj bi bil enoten, vendar z različnimi kriteriji. V sklop stimulativnega dela bo spadalo tudi individualno ocenjevanje posameznikov (tako zvana osebna ocena). S takim načinom nagrajevanja bomo čimbolj izenačili delavce, ki delajo po normativih, z delavci v režiji in zagotovili osnovo za doseganje boljših poslovnih rezultatov in hkrati boljšega nagrajevanja (višjega osebnega dohodka). Razlogi, ki so nas vodili k izdelavi novega pravilnika in kakšne spremembe prinaša, smo pisali v decemberski številki, zato tega v tem prispevku ne ponavljamo. Ko bo potekala javna razprava, bodo te informacije ponovno posredovane.

Potočnik Viktor

V razgovoru, kako izboljšati poslovanje, je Milinković Dragan, eden najmlajših vodij poslovalnic, ki je v Jelovici zaposlen Od 1. 12. 1984, predlagal sledeče:

- nuditi komplet inženiring za gradbeno operativno
- izboljšati izdelke iz obstoječega prodajnega programa (dizajni, univerzalnost . . .)
- zagotoviti stalne optimalne zaloge osnovnega proizvodnega programa
- iskati novosti prodajnih pogojev
- stalno informirati kupce s pomočjo propagandnih medijev
- odpirati predstavništva na področjih, ki niso pokrita s poslovalnicami
- razširiti konsignacijsko pro-

dajo spremljajočih gradbenih materialov

— prodajati individualnim kupcem z brezplačno montažo. Vsi našeti predlogi so v letošnjem gospodarskem planu Jelovice postavljeni že kot naloge, ki bi jih morali čim prej realizirati ob sodelovanju vseh služb in poslovalnic. Le s prizadevanjem vseh delavcev Jelovice in tržno usmeritvijo bomo izboljšali poslovanje in zagotovili pozitivne rezultate.

Zaposleni v poslovalnici Valjevo: Milinković Dragan, Stanojević Radomir, Tomašević Nikola, Spasenić Zoran, Mihailović Bora, Djordjević Negosava, Stanković Miodrag, Jakić Zorica in Lukić Milomir

Marinka Berčić

Poslovalnica v Valjevu ima 900 m² pokrite površine, kjer ima urejene prodajne prostore, razstavljene eksponate in primerne skladiščne prostore.

POSLOVALNICA VALJEVO

Potrebno bo spremeniti strukturo prodaje

Jelovica ima v Srbiji kar pet poslovalnic in ena izmed njih je tudi v Valjevu. Že 11. leto teče od njene registracije. Svojo prodajno mrežo je razpredla po zahodnem delu osrednje Srbije. Poslovalnica Valjevo ustvari cca 5 % celotne realizacije poslovalnic in spada v II. kategorijo.

Lani je ta poslovalnica ustvarila preko milijarde din realizacije. Kar 63 % prodaja individualnim kupcem. S tako strukturo prodaje je izredno težko doseči plan prodaje. Poslovalnica Valjevo namreč nikakor ne more ponovno pridobiti poslova z gradbeniki in ustvariti zadovoljiv obseg prodaje gradbeni operativi. To je dokaz, kakšno škodo povzroči delovni organizaciji neustrezen kader posamezne poslovalnice in koliko časa (več let) je potrebno, da spet pridobimo kupce, ki smo jih izgubili zaradi neposlovnih odnosov posameznikov. Najce-

nejša in najuspešnejša reklama delovne organizacije je sposobno prodajno osebje, ki zna interesenta pridobiti za kupca, ki zadovoljen odide domov. No, poslovalnica v Valjevu poleg splošnih ugodnosti (brezplačen prevoz, potrošniški krediti . . .), ki jih nudijo vse naše poslovalnice, organizira tudi montažo izdelkov. Vsem poslovalnicam, ki še ne nudijo prodaje izdelkov z montažo, bi se morale potruditi, da montažo čimprej organizirajo. O uspešnosti tega načina prodaje brez prometnega davka pa se lahko prepričajo sami.

PRODAJA V LETU 1987 POD NAČRTOM

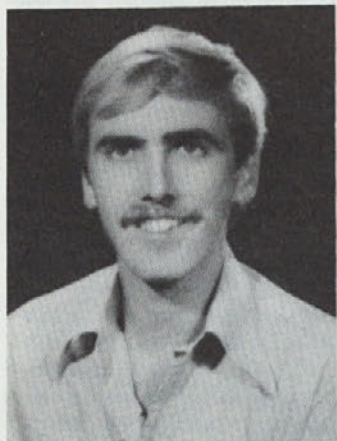
Poslovalnice Jelovice prodale večino izdelkov

Vsakoletni februarski pregled poslovanja v preteklem letu je vsekakor zanimiv in osnova za vrsto ocen in analiz. Tudi o tokratnem pregledu prodaje v letu 1987 se da potegniti nekaj pomembnih ugotovitev. Najpomembnejša je ta, ki je že zapisana v naslovu. Kar 80 % vseh izdelkov je Jelovica prodala preko svoje lastne prodajne mreže. Ničkolikokrat je že bilo zapisano, kako umestna je bila odločitev izpred veliko let, ko je Jelovica gradila svoje prodajalne. Samo predstavljamo si lahko, kako bi bilo s prodajo, če teh 22 poslovalnic ne bi bilo.

Druga pomembna ugotovitev iz pregleda prodaje pa je v nekaterih nepredvidenih gibanjih, ki kažejo na nezanesljivost našega tržišča. Prisegati namreč le na en način prodaje bi bil pravi greh. Enkrat namreč skokovito naraste prodaja stavbnega pohištva z montažo, drugič zopet gre dobro prodajo dopolnilni program, naslednjih ni dovolj vrat in tako naprej. Tudi brez izvoza si ne moremo zamisliti gospodarjenja v tako velikem podjetju, kot je Jelovica. Sicer pa o vseh teh razmišljanjih najbolj zgovorno povedo podatki. Presenetljiv je posebej podatek prav o izvozu.

Čeprav vemo, da Jelovica izvaža veliko svojega stavbnega pohištva in da se je pomembno povečal izvoz montažnih objektov, je ves ta izvoz v prodaji kljub vsemu predstavljal menj kot desetino vse prodaje. Zato so kazalci o načrtovanem in uresničenem izvozu najbolj opozorilni. Izvoz bo zato moral postati v tem letu osrednja skrb prodaje, saj je na dlani, da brez izvoza še tako skromnega načrta prodaje ne bo mogoče uresničiti. Domači trg več kot

Bogdan Hafner, vodja tržnega področja

sedaj sprejema ne bo namreč mogel sprejeti nikdar več. Še posebej, ker se tako drastično omejuje investicije, ko se

tako ustavlja stanovanjska gradnja. Med podatki so seveda zanimivi tudi kazalci izpolnjevanja letnega plana v posameznih poslovalnicah. Koliko na obseg prodaje vpliva okolje (kupna moč prebivalcev), je težko oceniti, prav tako ni zanesljivih kazalcev o tem, koliko k dobri prodaji prispevajo zaposleni v posameznih poslovalnicah. Vsi ti faktorji skupaj pa zagotovo prispevajo k temu, da je denimo najuspešnejša poslovalnica v lanskem letu Škofja Loka, medtem ko je letni načrt prodaje najbolj presegla poslovalnica v Novi Gradiški. Med tistimi, ki so prodali več kot je bilo načrtano z letnim planom, so še poslovalnice Peč, Pula, Dečani in Crikvenica. Koliko se bo na domačem trgu dalo povečati prodajo v tem letu, smo načelno že ugotovili. Vendar se bo delež zagotovito povečal, saj je na novo odprta poslovalnica v Čapljini ter tri predstavništva: v Murski Soboti, Novi Gorici in Požarevcu. Morda se bo tem v letošnjem letu pridružila še katera, zagotovo pa bo za boljšo prodajo vsaj sedaj v začetku poskrbelo ponovno dajanje posojil, o katerih pišemo še na drugem mestu.

B. Hafner

Izpolnitev plana prodaje v letu 1987

v 000 din

Vrsta prodaje	Plan	Realizacija	Ind.	Struk.
Lastna trgovska mreža	22.954.802	21.033.710	92	80
a) maloprodaja	21.613.544	19.405.689	90	—
b) posredna prodaja	1.341.258	1.628.021	121	—
Prodaja domači trg	3.301.097	3.266.628	99	12
a) montažni objekti	2.051.528	1.453.017	71	—
— indiv. stan. hiše	1.083.927	982.446	91	—
— objekti	967.601	470.571	49	—
b) stavb. poh. z mon.	245.773	499.567	203	—
c) storitve — transport	412.374	608.187	147	—
— žag. usl. proj., servis, menza	—	7.300	—	—
d) ostali izd., žam., žag. les	591.422	698.557	118	—
Prodaja izvoz	2.936.632	1.958.823	67	8
a) montažni objekti	993.980	429.434	43	—
— Avstrija	496.407	84.246	17	—
— ZRN	497.573	230.071	46	—
— ZDA	—	115.117	—	—
b) stavbno pohištvo	1.942.652	1.529.389	79	—
— vratna krila	999.343	882.469	88	—
— elementi KOTO	269.702	190.691	71	—
— ostala prodaja	673.607	456.229	68	—
DO JELOVICA	29.192.531	26.259.161	90	100

Posojila za boljšo prodajo

S prodajo na potrošniški kredit smo pričeli v drugi polovici januarja. Odziv kupcev je bil velik že ob začetku, kar je potrdila tudi prva analiza podatkov s strani finančno-računovodske službe — oddelka saldakontov. Kupna moč prebivalstva kot tudi kreditna sposobnost padata, vendar je posojilo za bodočega graditelja stanovanjske hiše, ki jo mora opremiti z okni in vrati le rešitev, ki mu omogoči nakup. Posojilo daje Jelovica za svoj proizvodni program, individualnim kupcem po poslovalnicah,

in sicer od vrednosti 100.000 do 2.500.000 din. Znesek kredita je pač odvisen od kupčevih potreb in njegove kreditne sposobnosti.

Pogoji: Rok odplačila posojila je šest oziroma pet mesecev, kajti obvezni 20 % polog je hkrati tudi prvi obrok odplačila. Za zavarovanje kredita vplača kupec takoj po sklenitvi pogodbe tudi zavarovalno premijo. Le-ta trenutno znaša 0,81 %.

Prodaja za posojilo teče v vseh poslovalnicah in predstavništvih Jelovice po Jugoslaviji.

A. Čebulj

Čeprav se je v januarju nekoliko zmanjšal obseg proizvodnje (delovne sobote bodo predstavljene na spomladanske dneve), se je vseeno nabralo kar precej izdelkov v skladiščih. Zato so bili potrebni nekateri ukrepi za pospeševanje prodaje, med njimi tudi uvedba potrošniških posojil.

Prodaja po poslovalnicah v letu 1987

v 000

Poslovalnica	Plan	Realizacija	Ind.
1. Škofja Loka	2.173.662	2.718.072	125
2. Zagreb	944.924	715.832	76
3. Nova Gradiška	491.075	677.820	138
4. Osijek	1.895.100	1.312.360	69
5. Pula	1.069.290	1.216.538	114
6. Crikvenica	416.557	437.264	105
7. Zadar	396.376	309.854	78
8. Šibenik	315.010	205.117	65
9. Split	546.408	426.357	78
10. Sarajevo	2.041.415	1.816.667	89
11. Banja Luka	777.734	525.007	68
12. Stara Pazova	2.882.961	2.422.888	84
13. Valjevo	1.619.944	1.133.122	70
14. Kragujevac	2.421.840	2.238.691	92
15. Niš	1.057.260	954.167	90
16. Zaječar	748.004	743.124	99
17. Peč	606.145	741.983	122
18. Dečani	338.225	362.194	107
19. Priština	542.594	516.955	95
20. Skopje	805.946	798.847	99
21. Bar	640.737	613.133	96
22. Čapljina	190.371	114.494	60
23. Pred. Beograd	33.224	33.224	100
SKUPAJ:	22.954.802	21.033.710	92

Zadnje dni decembra in seveda prve dni januarja je bilo opaziti nekoliko slabšo prodajo izdelkov iz programa Jelovice. Ker je Jelovica močno odvisna od domačega trga (več kot 90 % izdelkov proda doma), je bilo na to manjše povpraševanje potrebno takoj ukrepati. Kolegij direktorja in kasneje delavski svet Jelovice je sprejel odločitev, da se za nekaj časa uvedejo potrošniška posojila, ki bi predvsem v gradbeno mrtvem obdobju pomagala prodajati okna, vrata in ostale izdelke Jelovice.

OBRAT CERKLJE

Za Jelovico in okoliške kmete

Morda bi na začetku lahko postavili malce zlobno vprašanje: koliko delavcev v Jelovici vas ve, da ima tovarna svoj obrat v Cerkljah? Prepričani smo, da tega marsikdo dosedaj ni vedel. Obrat je v sestavi Jelovice že dolga leta. Predvsem je to žaga, ki pač razžaguje hlode, ki jih pripeljejo tovarnjaki iz okoliških gozdov, še več pa je takojimenovanih uslug kmetom, ki imajo na tej žagi najlepšo priložnost za gospodarni razrez hlodovine, če le-to potrebujejo za svoje namene.

Na žagi v Cerkljah smo za pogovor zaprosili vodjo obrata tov. Vlado Pangerca in tov. Blaža Andreja, ki je na tem obratu od vseh delavcev najbolj zaposlen.

Na žagi v Cerkljah je sedaj zaposlenih devet delavcev. Do sedaj je bilo sicer zaposlenih sedem delavcev, vendar pa je bilo to odločno premalo, saj so morali delati tudi nadure, pa tudi za dopuste je bil vedno problem. Sedaj pa so zaposlili še dva delavca in vsi ti problemi so odpadli.

Vodja žage Vlado Pangerc je na žagi v Cerkljah od aprila 1987, pred tem pa je delal na obratu v Preddvoru kot izmenovodja v delavnici podbojev.

Na leto razžagajo cca 2.600 m³ lesa, od tega cca 40 % za domačo — jelovsko proizvodnjo, 60 % lesa pa razžagajo posameznikom — kmetom in privatnikom, pri čemer razrežejo največ lesa za ostrežje hiš.

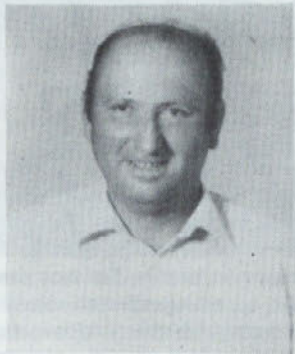
Vlado Pangerc, vodja obrata Cerklje

V zadnjem času se je tudi stanje žage precej izboljšalo, saj so napeljali napeljavo za zračno gretje, tako da jih sedaj vsaj mraz ne ovira več. Pred stavbo so poravnali breg, nasuli pesek in postavili podložne lege za

hlodovino. Prav tako so regulirali potok in postavili cca 80 metrov ograje ob potoku. Precej tega dela so opravili tudi sami delavci.

Velika pridobitev je tudi silos za žagovino, saj so morali žaganje izpod žage ročno odstranjevati, kar je bilo zamudno pa tudi zoporno delo, sedaj pa gre žaganje po cenah direktno v silos, da pa ne ostaja predolgo v silosu, poskrbijo okoliški kmetje, ki to žaganje z veseljem odvažajo.

Tov. Blaž Andrej se je na žagi v Cerkljah zaposlil leta 1962. Od takrat se je veliko spremenilo, saj so včasih vse hlode zlagali na kupe ročno, sedaj pa hlode lepo dviga in zлага viličar; ni bilo nakladalne rampe, vse so sortirali po klasah ročno in to je bilo seveda zelo zamudno. S pridobitvijo viličarja pa je to ročno delo odpadlo. Je pa delo še vedno težje kot recimo na obratu v Preddvoru, ker imajo v Cerkljah premalo prostora za zlaganje

Andrej Blaž

hlodovine in žaganega lesa. Dokler ni bilo elektrike, je žaga — „gater“ kot ji pravijo, delala še na paro, kurili so odpadke, da je poganjalo „lokomobilo“ — mašino za vlak, ki je potem poganjala žago. Seveda je bilo tako treba ob ponedeljkih zjutraj zakuriti uro ali dve pred šesto, da so ob šestih lahko začeli normalno delati, danes pa je veliko bolje — zjutraj preprosto pritisneš na

gumb in žaga že začne delati. Žal pa imajo na obratu vse stroje stare, iztrošene in zato je tudi več zastojev in okvar, na srečo pa sedaj te stroje vzdržujejo vzdrževalci iz obrata Predvor in tako ni večjih zastojev. Blaž je rekel, malo za šalo, malo pa tudi zares, da bo verjetno šel on prej v penzijo, kot pa bodo dobili nov brusilec za žage.

D. M.

Predstavljamo vam novega delavca

O pomenu računalništva v sedanjem sodobnem svetu verjetno ne kaže izgubljati besed. Zato je razumljivo, da je imela Jelovica pred časom nemalo težav, ko je ostalo izpraznjeno delovno mesto vodje AOP. Sedaj je to delovno mesto zasedeno z novim vodilnim delavcem Lemom Boguničem. Tako lahko pričakujemo, da se bo delo na tem področju odvijalo naprej tako, kot je potrebno, še posebej, ker je tov. Bogunič delavec z dovolj prakse. Sicer pa o njem nekaj več.

Lem Bogunič

Z računalništvom se ukvarjam že od leta 1971 in to na razne načine. Pred prihodom v Jelovico sem bil v Javnih skladiščih, kjer sem bil zadnja tri leta vodja AOP. V svoji praksi sem se v različnih delovnih okoljih na različnih računalniških ukvarjal z različnimi problemi. Od prometnih evidenc, kadrovskih, osebnih dohodkov, knjigotrstva, do poslovnih obdelav ter statistik, pa tudi svetovanja, zastopanja in prodaje računalnikov, ter šolanja računalniškega kadra.

Zaostrena ekonomska situacija nam nalaga tudi nujno hitro poslovno odločanje, kajti v pogojih inflacije je vsak izgubljeni dan hudo drag. Tu pa si obetamo z izboljšavo informacijskega sistema prihraniti čim več časa in z njim tudi dragocena sredstva. Uvajanje osebnih računalnikov po poslovalnicah naj bi bila najprej tehnična rešitev, kateri pa bo nujno sledila še temeljita informiranost, pozneje pa tudi organizacija poslovanja. Le tako bomo lahko sledili pravočasno vsem spremembam na tržišču. S sodelovanjem vseh prizadetih pa upam, da bomo lahko hitro uvedli nov informacijski sistem ter ga povezali z obstoječim v celovit sistem.

D. M.

Novost v zavarovanju

Na podlagi novosprejetega samoupravnega sporazuma o uresničevanju zdravstvenega varstva, ki je stopil v veljavo 1. 1. 1988, imajo pravico do zdravstvenega zavarovanja po zaposlenem delavcu samo ožji družinski člani delavca, in sicer zakonci, otroci, posvojenci, ki jih delavec preživlja.

Zato prosimo vse tiste delavce, ki imajo zavarovane svoje starše ali starše zakonca, da zdravstvene knjižice le-teh čimprej dostavijo v kadrovsko službo. Zavarovanje le-teh se bo odslej urejalo pri pristojni zdravstveni skupnosti.

Najbolj aktivni starejši gasilci

Kakor vsako leto smo se gasilci tudi letos zbrali na svoji letni konferenci. Zaključilo se je štiriletno mandatno obdobje vodstva GD in zato smo v programu imeli tudi volitve novega vodstva — upravnega odbora.

Najprej smo seveda pregledali dosedanje delo in ker smo vas v našem glasilu redno seznanjali z našimi aktivnostmi, mi dovolite, da le na kratko povzamem delo društva.

Število članov se v tem mandatnem obdobju ni bistveno spremenilo. Stalna usposobljenost našega društva se odraža v tem, da lahko vedno, ko je potrebno, nastopimo z dvema številčno močnejšima moškima desetinama, v katerih so vsi usposobljeni za gašenje. Poleg njih pa že vsa leta zelo uspešno deluje ženska desetica, ki je bila v zadnjem letu tudi na republiškem tekmovanju. Od moških desetini je desetica starejših gasilcev zelo aktivna, medtem ko bi mlajši gasilci morali resneje hoditi na vaje, saj bodo le tako uspešnejši pri svojem delu. Vsako leto smo usposobili tudi mladinsko desetino, ki je z drugimi desetimi redno sodelovala na občinskem tekmovanju. Žal moramo ugotoviti, da ta mladinska desetica ni dovolj za obnovo števila naših članov, saj precej mladih po končanem šolanju ne deluje več aktivno v našem društvu.

V zadnjih letih dajemo velik poudarek na stalno in kvalitetno izobraževanje naših članov. Precej gasilk in gasilcev je v zadnjem letu opravilo od 20 do 30 vaj, uspelo pa nam je tudi uspešno izpeljati tečaj za izpra-

Polona Vilfan je že 5 let članica naše ženske desetine in je prejela bronasto plaketo GD Jelovica za dolgoletno sodelovanje.

nosti naših članov. Gasilci Jelovice si želimo še naprej tako razumevanje za naše delo, vsem pa, ki odločajo o usmerjanju sredstev za požarno varnost in v dejavnost našega društva, smo dolžni posebno zahvalo.

V preteklem letu smo imeli dve večji akciji, in sicer gašenje in reševanje ob požaru na velikem in malem silosu za žaganje, ki sta bila pogašena tako, da ni prišlo do večjih materialnih škod. Tu so nam prisko-

čili na pomoč tudi gasilci iz sosednjih gasilskih društev in iz gasilskega centra na Trati. Beležimo pa tudi 11 začetnih požarov, predvsem na strojih in elektro napravah. Vsi ti začetni požari so bili hitro pogašeni s strani dežurnega gasilca ali delavcev, ki so bili v bližini. Vsi ti pravočasno preprečeni požari pa so naši delovni organizaciji prihranili precej finančnih sredstev.

Ivan Lušina je že 25 let član našega gasilskega društva in je ob tej priložnosti prejel zlato plaketo GD Jelovica za dolgoletno sodelovanje.

Občinski požarni inšpektor tov. Kavčič je vse pozdravil v imenu požarne inšpekcije. Predstavil je težave, s katerimi se gasilska organizacija srečuje skozi vsa leta delovanja. Seznanil nas je tudi s postopkom izgradnje novih gasilskih domov, tako po krajevnih GD kot v industrijski coni in z vlogo Centra za družbeno samozaščito na Trati. Prav tako je poudaril tudi nevarnosti v lesni industriji — predvsem lesnega prahu.

Šanega gasilca. Vsa štiri leta smo uspešno izvajali stalno izobraževanje vseh delavcev v Jelovici in s tem izboljšujemo požarno varnost. Uspešno tudi skrbimo za izobraževanje naših desetini na obratih izven Škofje Loke.

Dobro sodelujemo z industrijskimi društvi v industrijski coni na Trati in gasilskimi društvi iz okoliških krajevnih skupnosti. Uspela nam je boljša

povezava preko Gasilskega doma Trata, kar je za naše društvo zelo pomembno, saj ima gasilski dom sorazmerno dobro opremo. Dobre stike imamo tudi z Občinsko gasilsko zvezo Škofja Loka, ki nam strokovno pomaga na vseh področjih. Malokatero gasilsko društvo se lahko pohvali, da je za njegovo delo tako razumevanje s strani delovne organizacije, kar pa je nedvoumno odraz stalne aktiv-

Leto 1988 – skrb za dobro žensko desetino

Posebno pozornost bomo usmerili v kvalitetno in stalno izobraževanje vseh članov, kakor tudi v izobraževanje delavcev na obratih. To nam narekuje spreminjanje tehnoloških procesov, ki mnogokrat prinašajo nove nevarnosti za nastanek požarov, kakor tudi potre-

be po stalnem izpopolnjevanju znanja naših gasilcev.

Preko izvajanja praktičnega izobraževanja gasilstva bomo skušali prikazati naše dejavnosti delavcem DO in s tem pridobivati nove člane predvsem iz vrst učencev v gospodarstvu, saj bomo le tako lahko zago-

tavljali uspešno delo v bodoče. Stalno bomo skrbeli tudi za tekočo zamenjavo žena v okviru ženske desetine, pri kateri so menjave potrebne pogostejše. Ženska desetina v Jelovici ne sme biti več vprašanje, desetina je dejstvo, naša skupna naloga

pa je, da se tudi tu dodatno angažiramo. Predvsem pa moramo vsi delavci na svojih delovnih mestih skrbeti za gasilsko preventivo, da bo čim manj začetnih požarov, da o večjih sploh ne govorimo.

Našega občnega zbora so se udeležili tudi vodilni delavci naše delovne organizacije in predstavniki DPO. Gasilci smo veseli, da so se glavni direktor tov. Matjaž Cepin in vsi ostali tvorno vključili v delo občnega zbora

in mislimo, da so se z nami vred veselili uspehov društva ter da bodo prispevali k razreševanju problematike društva tako kot doslej oziroma še bolj.

Danica Miklavčič

Novo – staro vodstvo

Po normalnem volilnem postopku smo izvolili tudi novo vodstvo našega gasilskega društva za naslednje štiriletno mandatno obdobje v sestavi:

Predsednik društva: Rafko Rihtaršič

Podpredsednik društva: Vlado Vendramin

Poveljnik društva: Franc Košir

Podpoveljnik društva: Peter Križnar

Ostali člani upravnega odbora:

Anton Kužnik, Stanislav Šink, Mira Ažbe, Danica Miklavčič

Nadzorni odbor:

predsednik

Roman Selan

člana

Jože Okorn, Marija Prevodnik

Samoupravno sodišče:

predsednik

Simon Bergant

člana

Polona Vilfan, Jože Rupar

Ker so to gasilci, je potreben seveda še pravi „gasilski“ skupinski posnetek. Večina vseh na posnetku je najbolj aktivnih članov gasilskega društva Jelovica.

Priznanja za najprizadevnejše

Kakor vsako leto smo tudi letos podelili našim članom priznanja za dolgoletno službovanje.

Za 30 let službovanja v gasilski organizaciji sta prejela priznanje Florjan Novinc in Ivan Breznik, za 10 let službovanja v gasilski organizaciji pa Jože Habjan.

Imamo pa tudi plakete našega gasilskega društva za dolgoletno sodelovanje v gasilskem društvu Jelovica.

Tako je za 25 let dela v našem društvu prejel zlato plaketo Ivan Lušina, za 15 let dela v

našem društvu so srebrno plaketo prejeli Božo Masnec, Boris Končan in Stane Pliberšek, za 5 let dela v našem društvu pa so bronasto plaketo prejeli Janez Križnar, Peter Križnar, Jože Habjan, Polona Vilfan, Zmago Kužnik, Peter Novak, Boštjan Dagarin in Aleksander Fabič.

Prav tako pa vsem članom našega društva, ki dopolnijo 50 let starosti, izročimo vsako leto spominsko knjigo. Tako so v letu 1987 dopolnili 50 let Ciril Dobnikar, Slavka Svoljšak in Anton Bogovič.

Vsako leto se našega občnega zbora udeležijo tudi predstavniki pobratenega Gasilskega društva Sela na Koroškem. Letos poteka že 10. leto od podpisa listine o sodelovanju naših dveh društev in v proslavitev tega jubileja planiramo letos dve skupni gasilski vaji, in sicer eno pri nas v Jelovici, eno pa v Selah na Koroškem.

NAŠ RAZGOVOR

Odgovorno delo gasilcev

V lesnih tovarnah so gasilci ena najbolj potrebnih in odgovornih služb. Velikansko premoženje, ki ga predstavljajo stavbe in stroji, je namreč v teh tovarnah v nenehni nevarnosti pred „rdečim petelinom“. Zato je povsod, tako tudi v Jelovici potrebno imeti lastno gasilsko varstveno službo, ki skrbi predvsem za preventivo, za vzgojo in seveda če je potrebno, za gašenje.

V Jelovici to službo varstva pred požarom vodi inž. Roman Selan. Na tem delovnem mestu je že od leta 1981 naprej in je seveda v teh letih pač dobil precej izkušenj, tako da je lahko dober sogovornik, predvsem pa dovolj kvalificiran za tiste odgovore, ki bi jih bralci lahko prebrali. To slednje smo zapisali predvsem zato, ker je bilo v Jelovici lansko leto kar nekaj požarov, ki so povzročili tudi veliko škode, še večjo pa so s svojo budnostjo preprečili gasilci in seveda delavci s svojim znanjem in odgovornim ravnanjem.

Najprej morda nekaj več o tem, kako je organizirana služba za varstvo pred požari v Jelovici in kaj vse je vaše delo?

Služba varstva pred požari v naši delovni organizaciji je organizirana v okviru kadrovske službe in jo sestavljajo vodja službe, 2 gasilca-inštruktorja in 2 gasilca. Sama orga-

nizacija je v sedanjem času zadovoljiva, ne moremo pa pokrivati 24 ur. ena stalnega dežurstva zaradi pomanjkanja kadra. Sedaj delamo v troizmenskem delu z začetkom v ponedeljek zjutraj ob šesti uri do sobote, ko po drugi uri naredimo še en kontrolni obhod. Problemi službe se začnejo, ko se pred službo postavijo dodatne zahteve, predvsem v času večjih vzdrževalnih del, ob organizacijah letnih dopustov in ob bolniških dopustih. Velikokrat moramo taka stanja reševati z nadurnim delom in to tako, da je tisti gasilec nenormalno obremenjen.

Kateri so glavni problemi, s katerimi se srečujete pri delu? Glavni problemi izvirajo iz same razdrobljenosti delovne organizacije, tako da lahko trdim, da so obrati Stari dvor skoraj vedno dobro protipožarno obdelani, medtem ko je na

ostalih obratih ta del varstva delno zapostavljen. Preventivno delovanje je konstanta, v kateri je zajeto redno dvakratno letno servisiranje in pregledovanje vseh ročnih gasilnih aparatov, vseh gasilnih naprav, hidrantnega omrežja in tudi avtomatskih gasilnih naprav. Ta dela so planirana in porazdeljena med gasilce. Večji problem je tekoče delo, kamor sodijo okvare na opremljenosti, ki jo vzdržujemo, opravljanje gasilske straže in predvsem ostale negasilske zahteve raznih „uporabnikov“. Vsi naši gasilci opravljajo tudi kontrolne gasilske preglede – obhode obratov. Ti obhodi so načrtovani po sami požarni ogroženosti in so v okviru obratov Stari dvor trikrat na izmeno, po ostalih obratih pa so razporejeni redkeje in se velikokrat kombinirajo tudi z izvajanjem ostalih del, npr. pregled aparatov, dejavnost gasilskih desetih ipd. Osnovna težava je v tem, da celote našega dela ni mogoče načrtovati, kajti odvisni smo od dela drugih, posebno še ob menjavi tehnologije, ko sodelujemo pri delih drugih izvajalcev. Ti drugi izvajalci, ker niso

Roman Selan, vodja službe varstva pred požarom

navajeni okolja v lesni industriji, so še posebno nevarni, tako da je veliko začetnih pa tudi večjih požarov povzročenih z njihovim nepravilnim delom oziroma bolje, s tem, da dela niso prijavili naši službi.

Za dobro delo gasilcev in vseh ostalih služb za varstvo pred požari je seveda pomembno vprašanje, kako je z opremljenostjo naših gasilcev?

Lahko bi rekli, da je opremljenost zadovoljiva, toda tak odgovor bi bil nestrokov in netočen. Danes, ko je tehnologija tako hitro napredovala in ko vsak dan ob svojem delu naletimo na nove probleme, ugotavljamo, da nismo dobro opremljeni. Predvsem nimamo

gasilskega vozila, s katerim bi bilo mogoče hitro posredovati z majhnim številom ljudi. Še vedno se zadovoljujemo z osnovno tehniko v našem gasilskem domu. V tem času so sosednje delovne organizacije zelo posodobile svojo tehniko in pridobile na hitrosti intervencije. Ne glede na to, da imamo v naši delovni organizaciji veliko avtomatskih gasilnih naprav, pa nam tudi tehnološki razvoj že postavlja zahteve po dodatni in boljši zaščiti, predvsem na odsesovalnih linijah. Moderne zaščite z avtomatskimi javljalci isker v odsesovalnih cevovodih od strojev k prašnim filtrom oziroma silosom in avtomatskim gašenjem bi nam ob požarih, ki smo jih imeli v zadnjih letih, vložena sredstva že povrnile.

V naši delovni organizaciji deluje dokaj močno gasilsko društvo. Kakšna je povezava službe varstva pred požari in gasilskega društva?

Gasilsko društvo Jelovica, ki svojo dejavnost razvija že 37. leto, je vedno bilo osnovni temelj požarnega varstva v delovni organizaciji. Tudi mi poklicni gasilci smo nekako izrasli iz njega, zato vsa naša dela morajo biti vezana na delo društva. To društvo pa nam s svojimi kadri v vsakem kritičnem trenutku pomaga. Večja je usposobljenost delavcev-gasilcev, lažje in zanesljivejši se počutimo mi ob svojem delu. Zavedamo se, da v današnjem času, ko je naše društvo visoko uvrščeno v okviru občinske gasilske zveze, tudi za ta uspeh velik del zaslug nosijo prav delavci službe varstva pred požarom. Vedno smo trdili, da nam je društvo del delovne obveznosti, čeprav moramo včasih svoje delo podrežati drugačnim zahtevam. Delo z društvom pa je v mnogočem tudi veliko ugodje za posameznika, tako menim, da sem sam vedno z veseljem bil v društvu fantov in deklet, gasilk in gasilcev našega društva, kakor tudi drugih, s katerimi smo se srečevali.

Pripravila
Danica Miklavčič

Nesreče pri delu – januar 1988

Če smo za azključek oziroma ob analizi nesreč za lansko leto jadikovali o porastu števila nesreč proti koncu leta, pa nam pogled na število nesreč v letošnjem januarju kaže bolj vedro sliko.

V prvih letošnjih dneh smo zabeležili le tri bolj izstopajoče nesreče pri delu. V decembru 1987 pa kar devet nesreč. Analiza nesreč le še bolj potrjuje staro pravilo, da bolj ko se približuje konec leta, bolj raste število nesreč, pada pa delovna vnema in s tem tudi disciplina pri delu.

Pa si oglejmo vzroke januarskih nesreč:

1. Naš komaj na novo pečeni mladi obdelovalec lesa Franko I. je dne 11. 1. 1988 na obratu Predvor v proizvodnji podbojev že takoj pri pričetku dela ni imel sreče s prevozom obdelovancev. Povožil je namreč samega sebe. Tudi to se zgodi. Z ročnim električnim viličarjem je ravnal tako nespretno, da si je zapeljal čez levo nogo. Posledica: par dni bolniške.
2. Dne 13. 1. 1988 pa je na obratu proizvodnje montažnih objektov prišlo do prve „ta ornih“ nesreče pri delu. Tudi mladi obdelovalec lesa Levec T. je napazljivo čistil skobeljni stroj, pri tem pa zadet z roko ob rezilo in staknil poskobljen hrbtni del prstanca in sredinca. Klasična nesreča. Pri tej nesreči se je samo še enkrat potrdilo staro pravilo nič koliko vrst tovrstnih nesreč: ko stroj izključimo oziroma izklopimo iz omrežja, se še enkrat prepričajmo, če so se tudi rezila resnično ustavila. Pri večini strojev to drži. Rezila se namreč od zagonske sile še nekaj časa prav po hinavsko neslišno vrtijo, skrita pod varovalno kapo. Prav ta trenutek oziroma čas pa je tudi najbolj nevaren. Zato še enkrat poudarimo, da preden po izklopu stroja iz omrežja pristopimo h kakršnimkoli posegom v stroj, vedno se prepričajmo, če tudi rezila mirujejo.
3. In še zadnja nesreča v januarju: dne 18. 1. 1988 na obratu proizvodnje oken na Starem dvoru. Naš vrli mizar Kozjek P. je tega dne pritrdjeval okenska okovja v okna. Pri tem pa prav pazljivo ob priliki montaže pričvrstil poleg okovja tudi svoj prst. Posledica: črn prstanec leve roke.

Jurij Golob

POMEMBNE SPREMEMBE V ODNOSU DO KAKOVOSTI – MISELNOST SE SPREMINJA VSE DO VODSTVA

Kakovosti izdelkov se posveča vse večji pomen

Kakovost izdelkov kot eden od elementov in ciljev proizvodnje ter osnovni pogoj za uspešno trženje tudi pri nas ni več sporna. Kako priti do nje, kako jo stalno vgrajevati v izdelke, jo stalno izboljševati ter jo zagotavljati v vseh pogledih na optimalni zahtevani višini, pa je prav gotovo v obstoječih kriznih razmerah našega gospodarstva zelo velik problem.

Pojem kakovosti se je razširil, zahteve kupcev in njihov odnos do kakovosti postaja vse zahtevnejše. Ne le funkcionalnost izdelka in estetski izgled ter njegova oblika, mnogo drugih lastnosti postavlja danes uporabnik pred proizvajalca in ocenjuje tako kakovost z

mnogo širšega vidika. Vsi trendi kažejo, da bo kakovost postala še bolj tržno orientirana in v želji ohraniti in širiti trg je verjetna še večja orientacija k zadovoljevanju individualnih želja in potreb kupca.

V nadaljevanju želim opozoriti na nekatere vidnejše spremembe znotraj delovne organizacije, ki delno že sedaj, prav gotovo pa bodo že v bližnji prihodnosti sigurno pozitivno vplivale na izboljšanje kakovosti obstoječih in hitrejši razvoj novih izdelkov. Pri tem je potrebno omeniti tudi dejstvo, da se kakovosti izdelkov v obdobju nekaj let nazaj ni posvečalo dovolj pozornosti. Stalne finančne krize, v katerih se je nahajala naša delovna organizacija (zunanji zaostreni pogoji poslovanja, kakor tudi velike investicije znotraj delovne organizacije) so se odražale tudi na stagnaciji ali celo upadanju kvalitete naših izdelkov. Tako smo bili prisiljeni iti v razne konstrukcijske poenostavitve izdelkov, zamenjave uvoženih reprovromaterialov s cenejšimi, vendar manj kvalitetnimi domačimi, večja poraba manj kvalitetnega lesa in s tem več dolžinskega spajanja itd. Seveda moram takoj pripomniti, da so izdelki kljub navedenim spremembam še vedno dosegali po standardih predpisane karakteristike glede funkcionalnih zahtev. To se tudi stalno preverja na lastnih testirnih napravah, kakor tudi pri pridobivanju potrebnih atestov na ZRMK v Ljubljani. Premalo pozornosti pa se je posvečalo predvsem estetskemu izgledu izdelkov kot npr. spajanju lesa, površinski pripravi, obdelavi s premaznimi sredstvi itd.

Če vzamemo kot merilo stalne povratne informacije, ki nam jih posredujejo:

- vodje naših številnih poslovalnic širom po Jugoslaviji, od katerih pretežni del izredno dobro pozna kvaliteto izdelkov naših konkurentov,
- vodje montaže naših izdelkov na objektih, na katerih se pojavljajo tudi izdelki konkurenčnih proizvajalcev,
- servisna služba, ki se ne srečuje z večjimi problemi kvalitete naših izdelkov v uporabi,
- ostalih vodstvenih delavcev, ki občasno ob obiskih drugih konkurenčnih delovnih organizacij primerjajo tudi kakovost končnih izdelkov itd.,

potem lahko ugotovimo, da so naši izdelki še vedno med najkvalitetnejšimi v primerjavi z ostalimi proizvajalci stavbnega pohištva in montažnih objektov.

Vendar nas taka splošna ocena nikakor ne sme zadovoljevati, še posebno, če pri nekaterih

izdelkih sami ugotavljamo, da kakovost še vedno ni na zadovoljivi višini in bi jo lahko z nekaj več truda in ne prevelikimi stroški uspeli dvigniti na višji nivo. Tako so bile prav na podlagi lastnih opažanj pa tudi stalnih povratnih informacij v zvezi z nekaterimi pojavi slabe kakovosti v zadnjem obdobju že izvedene in realizirane občutne izboljšave kakovosti izdelkov (nekateri pa so pravkar še v fazi priprav in preizkušanj). Naj navedemo le pomembnejše:

- vhodna vrata — izboljšanje priprave površin in kvalitete nanosa premaznih sredstev
- okna — uvedba vidnih stikov, izboljšanje priprave površin, kvalitete premazov in gladkosti površin, kvalitetnejše okovje, kvalitetnejša tesnila itd.
- notranja vrata — furniranje robov, izboljšanje kvalitete luženih in lakiranih površin
- notranja vrata, podboji — zamenjava obstoječih tesnil
- polkna — zamenjava okovja itd.

Pri tem moram poudariti, da je glede na stalni trend upadanja kvalitete pretežnega števila zelo pomembnih reprovromaterialov (steklo, tesnila, žagani les, premazi itd.) zelo težko držati kvaliteto končnih izdelkov že na sedanjem nivoju. To potrjuje tudi trend stalnega naraščanja števila reklamacij v vhodni kontroli npr. l. 1983 = 165, l. 1984 = 181, l. 1985 = 186, l. 1986 = 247 in l. 1987 že 266 reklamacij slabe kvalitete. Zelo pogosti vzroki za večkrat prepočasno ukrepanje v smeri izboljšanja kakovosti izdelkov je v nekaterih obratih tudi precej iztrošena proizvodna oprema.

Da se v zadnjem obdobju spreminja odnos do kakovosti izdelkov v naši delovni organizaciji, vidim predvsem v naslednjem:

- Team za nove in izboljšane izdelke sedaj vodi glavni direktor tov. Čepin (1. seja s številnimi konkretnimi zadolžitvami je bila v mesecu januarju). Namreč delo oziroma problematika, ki jo bo reševala navedena komisija, predvsem pa njena učinkovitost, je za nadaljnji razvoj Jelovice izrednega pomena. Mimogrede naj omenim, da je to tudi v skladu s sklepi slovenske skupščine iz l. 1986 (in priporočila gospodarske zbornice Slovenije), ki je zavezala vse slovenske delovne organizacije, da začno uvajati spremembe miselnosti o

Če bi v vseh obratih tako skrbeli za kakovost izdelkov kot (morajo) skrbeti na Sovodnju, ko delajo za tujega kupca, potem verjetno ne bi bilo veliko reklamacij s strani kupcev. Seveda pa to ne sme biti zgolj zahteva, temveč naj bi kakovost postala stalnica v prizadevanju vseh zaposlenih.

kakovosti ter da formirajo teame za kakovost pod vodstvi glavnih direktorjev delovnih organizacij.

- Uvedena je bila nova služba marketing, ki bo poleg ostalih svojih nalog lahko z raziskavami in analizami kakovosti lastnih in konkurenčnih izdelkov na tržišču ter z zbiranjem podatkov o željah in potrebah potrošnikov, v veliki meri vplivala pri določanju optimalne kakovosti obstoječih oziroma pri uvajanju novih izdelkov.

- Zelo pomembno je tudi dejstvo, da so v zadnjem obdobju pri nekaterih vodilnih in vodstvenih delavcih opazne spremembe glede odgovornosti za kakovost. Namreč dosedanje klasično razumevanje, da je za kakovost izdelkov odgovorna predvsem služba kontrole kakovosti, ni v skladu s konceptom „integralnega oziroma celovitega zagotavljanja kakovosti“, ki se zelo hitro uveljavlja predvsem v nekaterih naših večjih delovnih organizacijah.

V celovitem zagotavljanju kakovosti je prenešana odgovornost za kakovost na vse delavce v poslovnem procesu. Torej se kakovost, ki je rezultat skupnega dela vseh v DO tudi najlažje izboljšuje s skupnim delom tistih delavcev, vodij oddelkov, obratov oziroma služb ter vodilnih delavcev, ki imajo nanjo pri svojih odlo-

čitvah največji vpliv, in so zanj v prvi vrsti tudi najbolj odgovorni.

Celovito zagotavljanje kakovosti zahteva korenito spremembo mišljenja ter odnosa do kakovosti na vseh nivojih in v vseh aktivnostih delovne organizacije. Glavni poudarek pri tem je na stalnem dodatnem izobraževanju vseh zaposlenih. Menim, da smo na tem področju v Jelovici še zelo na začetku. So pa tudi tu opazni določeni pozitivni premiki. Npr. dodatno izobraževanje vodstvenih delavcev Jelovice ipd.

K hitrejšemu spreminjanju miselnosti oziroma klime do kakovosti v delovni organizaciji nam lahko zelo pomaga tudi novi pravilnik o stimulatnem nagrajevanju delavcev, ki je pravkar v pripravi. Vendar bo to doseženo le, če se bodo s pravilnikom odpravile tudi nekatere pomanjkljivosti obstoječega nagrajevanja. Nikakor se mi namreč ne zdi logično, da so bili dosedaj stimulatno nagrajeni za kakovost opravljenega dela predvsem delavci v neposredni proizvodnji, medtem ko režijski in vodstveni delavci proizvodnih obratov ter pripadajočih tehničnih služb, ki imajo neprimerno večji neposredni ali posredni vpliv na kakovost izdelkov, niso bili zato tudi ustrezno stimulirani.

Andrej Bertoncelj

Najlepše je, ako človek lahko reče: jaz sem naredil, kar sem mogel in kar sem znal. Imam čisto vest in vse drugo mi ni nič mar. Poštenost je tudi to, da imate za svoj poklic zadosti znanja in srčne kulture, da ga morete opravljati v korist človeštva.

Jože Plečnik

Orgle v Cankarjevem domu

Kadar stopimo v veliko dvorano Cankarjevega doma, nas na desni strani pozdravijo mogočne piščali prospektov veličastnih orgel. Srebrne, večje in manjše, vzbujajo občudovanje in spoštovanje. Prijazne hostese povedo tudi o orglah nekaj osnovnih podatkov. Vendar nudi ves Cankarjev dom toliko raznovrstnih novosti, da si kopicimo informacij težko zapomnimo.

V vsem umetniškem in tehničnem bogastvu pa prav te orgle izstopajo kot ena največjih in najlepših pridobitev slovenske narodne kulture in hkrati pomenijo največjo instrumentalno narodovo naložbo. To so naše prve koncertne orgle, postavljene v posvetno, koncertno dvorano. Po kulturnem svetu na zahodu in vzhodu že več kot stoletje postavljajo orgle v šole (konservatorije in akademije), poročne dvorane na magistratih in podobno.

Otvoritev simpozija, kongresa ali razstave s krajšim orgelskim uvodom ali zaključkom je pri nas vznemirljiva novost, po svetu pa že dolgo del utečenega kulturnega dogajanja.

Spoštovanje, ki nas prevzame ob pogledu na orgle, je docela upravičeno, saj so orgle največje in najzapletenejše glasbilo, kar jih je človekovo mojstrstvo ustvarilo. Še danes imenujemo orgle „kraljica instrumentov“. Pri izdelavi večjih orgel sodelujejo najrazličnejše znanosti, da bi služile umetnosti. Arhitekti, fiziki, akustiki in elektroniki v pravih tovarnah — včasih so bile to delavnice — iščejo najboljšo, optimalno rešitev, da bi v danem prostoru orgle najlepše pele. Za razliko od klavirja, ki gre v vsak prostor, so vsake orgle unikat, zgrajen za konkretno dvorano. Vsa ta ekipa se trudi, da bi nazadnje iz glasbila prišel najlepši ton, kajti ravno lepota tona je tisti končni cilj vse znanosti in tudi podlaga za umetnost, zaradi katere smo nabavili instrument. Da bo ta zapletenost postala jasnejša, se bomo na kratko sprehodili skozi zgodovino in gradnjo tega instrumenta. Orgle so nastale v Grčiji pred našim štetjem, kot posveten instrument pa so jih za zabavo uporabljali tudi Rimljani. Bizantinski cesar Konstantin je s sorazmerno velikimi orglami obdaril vladarja Pipina Malega. Z nastopom pravoslavja ob cerkvenem razkolu začnejo na vzhodu peti v cerkvah brez

kakršnekoli instrumentalne spremljave. Tako tudi orgle ne pridejo v poštev, zato pa se bogato razvijejo v zahodni Evropi in postanejo nepogrešljiv instrument v cerkvah. V prejšnjem stoletju začnejo graditi orgle tudi v koncertne dvorane in tako začnejo po svetu poleg violinistov ali pianistov gostovati tudi koncertni organisti, skladatelji pa pišejo nove koncertne skladbe za orgle. Vsake orgle imajo piščalje, igralnik ali igralno mizo, prenose od tipk do piščali ali trakturo, mehove in orgelsko omaro. Piščali so velike in majhne, kovinske in lesene, postavljene pokončno ali vodoravno (španske trobente), odprte ali pokrite. Vsaka razlika v materialu, velikosti in obliki daje drugačen ton. Piščali ene barvitosti imenujemo register. Naše orgle v Cankarjevem domu imajo 73 registrov in spadajo med večje orgle v svetu. Po zamisli našega prof. Huberta Berganta so piščali naših orgel razdeljene po štirih klaviaturah in po pedalni klaviaturi, na katero igramo z nogami. Prva klaviatura ali manual ima nemško, Bachovsko barvitost, druga staro francosko, tretja je kopija orgel v Piranu, registri četrtega manuala pa dopolnjujejo prve tri. V prvi manual so vključene tudi španske trobente, ki vodoravno kot fanfare štrlijo iz orgelskega ohišja. Zelo pomembna je povezava med tipkami in piščalmi, zaradi velikih razdalj pa tudi izredno zapletena. Najboljša je mehanska povezava, poznamo pa tudi pnevmatično in električno, vendar sta obe bistveno slabši. Naše orgle imajo odlično sodobno mehansko trakturo. Mehove je danes močan elektromotor, ki poganja zračno turbino, ta pa tlači stisnjen zrak v sapnice in njihove predprostore, ki uravnavajo pritisk, saj različne piščali zahtevajo različen pritisk. Tudi orgelska omara ima svoj zvočni in lepotni pomen, zato so o njej veliko govorili in se posvetovali z arhitekti. Na igralni mizi

so še gumbi, s katerimi vključimo registre in pa različna tehnična pomagala, med katerimi je tudi majhen „računalnik“: vanj lahko s „spominom“ spravimo različne kombinacije, ki jih potrebujemo med igranjem. Ker so orgle tako velik instrument, so potrebne stalne skrbne nege in vzdrževanja. Do leta 1992 imajo še garancijo (vsega 10 let), uglašuje pa jih pred vsakim nastopom in snemanjem naš serviser in uglaševalec Jože Kočar. Naš instrument je izdelala zahodnoberlinska tovarna Schuke, stale pa so 1.200.000 zahodnonemških mark.

Tudi orgle so bile postavljene iz sredstev vseh delovnih ljudi, zato so tudi vsem namenjene. Prav je, da kot stalni in zvesti poslušalci tudi orgelskih koncertov radostno uživate sadove svojega v kulturo vloženega dela.

Poleg koncertov, ki jih bodo letos v rednem programu izvajali na orgle organisti iz Milana, Hamburga, Poljske, Budimpešte, Prage in naš Bergant, imamo za vas pripravljeno skrbno načrtovano predstavitev orgel z nazivom „Čudoviti svet orgljanja“, kjer se ob sodelovanju violine, trobente, izbranih skladbah in ob diapozitivih seznanite z orglami in orgelsko

glasbo. Ob takem spoznavanju zlahka odkrijete, da orgelski koncert ni nekaj, kar je namenjeno le izbranemu občinstvu. Prvi koncert je 22. februarja, izvajal ga bo Luigi Toja iz Milana, naslednjega bo imela Rose Kirn iz Hamburga. Sicer pa se vaši kulturni animatorji stalno seznanjajo s programom in vam lahko posredujejo in organizirajo posamezne koncerte. Skratka, pridite na koncert, obiščite „Čudoviti svet orgljanja“. Pridite, orgelski koncert je!

Vabi vas hišni organist Cankarjevega doma

Saša Frelih — Mišo

Orgelski koncerti v sezoni 1987/88:

3. april ob 19.30

Rose Kirn, Hamburg
program: J. S. Bach, F. Mendelsohn, C. Franck, M. Reger, L. Vierne, J. Langlais, J. Reubke

20. april ob 19.30

Joachim Grubich, Poljska
program: J. S. Bach, J. Luciak, F. Liszt, F. Mendelsohn, C. Franck

8. junij ob 19.30

Zeuzsa Elekes, Madžarska
program: J. S. Bach, M. Reger, F. Liszt, sodobni madžarski skladatelji

Zapoznili razgovor

Ob slovenskem kulturnem prazniku smo spregovorili par besed z gospo Julijo Primic, neporočeno Prešeren.

Novinar: Gospa Julija, kako se kaj počutite v domu za starejše občane?

Vam spomin še kdaj uhaja v rosna mlada leta?

Julija: Veste, v mojih mladih letih smo imeli grdo navado, da smo starše ubogali. Zlasti dekleta! Kadar je pod oknom zažvižgal France, sem zardela kot kuhan rak in se skrila za zavese. Takoj sta pritekla gospod oče in gospa mati in naredila velik kraval. Zapri so me v podstrešno kamro, kjer sem po ves teden sama vzdihovala. Niti suh kruh in voda mi nista teknila. Švajneraj!

Novinar: Pa reciva, da bi vama s Francetom uspelo priti skup? Kaj menite, kako bi bilo?

Julija: Namesto da bi France pesnil Krst pri Savici, bi povijal dojenčke... Ne bi napisal Zdravice, ker bi doma ob kaminu v copatah lipov čaj pil... Edino Soneti nesreče bi bili še enkrat daljši.

Pohod bo tradicionalen

Minila so dobra tri leta, ko je padla ideja, da se tudi planinci iz Jelovice vključimo v enega od pohodov v Dražgoše. Da pa se ne bi udeleževali le enih in istih pohodov, smo sklenili, da bi izvedli svoj pohod. In res. S strani našega bivšega sodelavca in borca Prešernove brigade tov. Petra Krajnika je padla pobuda, da bi se podali v Dražgoše po poteh, po katerih je hodila Prešernova brigada. Idejna zamisel se je uresničila. Tako smo prvič pred tremi leti izvedli prvi pohod. Trasirali smo traso za pot od Prtovča preko RATitovca, mimo kmeta Novaka v Dražgoše. Tega prvega pohoda se je udeležilo le 5 najbolj zagnanih planincev iz naše delovne organizacije, rekoč, da za začetek ne bomo zganjali prevelikega hrupa, naj za prvič pot le varno izpeljemo.

Trasa poti, ki se nam je na prvi pogled zdela zelo težavna, je po prvem preizkusu dobila pozitivno oceno. Le malo zahtevnejša pot. Tako da smo v lanskem letu lahko izvedli drugi pohod v že bolj množičnem obsegu. Pohoda se je v lanskem letu udeležilo že 24 planincev. Vendar pa nam jo je to pot pošteno zagodlo vreme, prvotno traso poti smo zato morali opustiti in se z Ratitovca podati na pot preko spodnjih planin na Novaka. S tem pa smo potegnili varianto naše poti za slučaj slabega vremena. Ob priliki lanskega pohoda pa smo prišli tudi do spoznanja, kako je lahko naša pot tudi težavna. Kdo bi rekel, kaj pa tiščijo s to novo potjo, prav jim je. Vendar pa je to le še bolj podžgalo našo voljo in prvotno željo za „svoj pohod“. Tako smo šli v letošnji pohod že bolj korajžno in se temeljiteje pripravili nanj. Predhodno smo še enkrat prečesali našo traso preko Ratitovca, obenem pa upali predvsem na boljše pogoje pohoda. Poslali smo na vse strani tudi vabila, se povezali s planinskim društvom Železniki, z odborom za pripravo pohodov v Dražgoše, gorsko reševalno službo in aktivirali tudi lastne vrste. V soboto 9. 1. smo se že v mraku povzpeli s Prtovča skozi Razor do koče na RATitovcu (1622 m). Naša kolona je letos štela že 38 pohodnikov. Največ nas je bilo iz Jelovice — 14, 7 iz Trbovelj, 1 celo iz Maribora, 2 iz Gorenjske predilnice, 4 iz PD Železniki in 10 vojakov. S strani gorske reševalne službe pa ni bilo odziva.

V koči na Ratitovcu so nas pričakali planinci iz PD Železniki, kjer smo se ob čaju tudi pogreli. Po nekaj urah počitka pa smo ob 2. uri zjutraj krenili po „naši trasi“. Sneg je odlično držal, ko smo zagrizli okrog severnega pobočja Golega vrha (1666 m) in se spustili na sedlo Vratca (1500 m). Tu smo

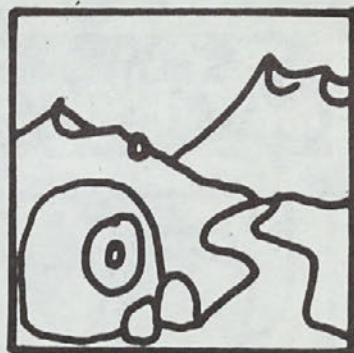
prvič malo počili in prvič prisluhnili tišini prekrasne zimske noči, ki nam jo je osvetljeval mesec. Naše razpoloženje je bilo na višku, ko smo krenili ob mesečevi svetlobi v pobočje Kosmatega vrha (1642 m). Pot se je dalje vila mimo samotnih smrek planine Klom in se blago spuščala po severnem pobočju Kosmatega vrha. Po dveh urah hoje smo se spet ustavili na prevalu Jesenovca (1218 m). Pričel se je bilj strnjen gozd, vendar pa se je naša pot vila po vzhodnem grebenu Jesenovca tako, da nam je mesečev sij še vedno osvetljeval pot, tudi ko smo prispeli v smeri kmetije Novaka. Edina kmetija, ki v znamenitem boju leta 1943 ni bila požgana. Sedaj je prišel na vrsto le še spust v Rudensko grapo in na nasprotni strani so se nam na pobočju Jelovice že kazale Dražgoše. Po kratkem počitku smo se tako spustili v grapo in se v prebujajočem jutru vzpenjali proti Dražgošam. V Dražgoše smo prispeli med prvimi pohodniki po dobrih štirih urah hoje. Na srečo je bila brunarica — koča poleg spomenika — že odprta, tako da smo si lahko pošteno odpočili in ogreli prste. V brunarici, katere pokrovitelj je naša delovna organizacija, smo počakali na ostale pohodnike z drugih strani do proslave. Lahko rečem, da je letošnji pohod nadvse uspel. Na roko nam je šlo tudi vreme, saj smo za celotno traso potrebovali le dobre štiri ure. Za primerjavo v lanskem letu v slabem vremenu in po spodnjih planinah pod Ratitovcem pa kar debelih sedem ur. To kaže, kako težak je lahko ta pohod v slučaju slabega vremena. Letos pa se je v idealnih zimskih razmerah pri zamrznjenem snegu zdel le kot malo zahtevnejši zimski vzpon.

Za zaključek naj povem, da smo sklenili „negovati“ pohod tudi v prihodnje. Želeli pa bi, da bi se pridružila tudi druga

društva, predvsem pa pohodniki z vseh koncev naše ožje domovine, tako bi si pohod pridobil širšo veljavnost in postal tradicionalen. Eden od vseh pohodov v Dražgoše, obenem kot „najvišji“ izmed vseh. Dobimo se prihodnje leto.

Planinska sekcija

Jelovica
Jure Golob

Ekipno prvenstvo Jelovice v šahu

Šahovska sekcija Jelovice je organizirala tretje ekipno prvenstvo med oddelki. Udeležilo se je osem ekip, ki so bile sestavljene iz treh igralcev. Po res zanimivih bojih smo tako dobili nove prvake za leto 1988.

Prvo mesto je osvojila ekipa Primarne v sestavi Jože Rupar, Brane Medja in Rajko Banič. Oddali so le tri točke. Na drugem mestu so upravičili vlogo favoritov Jože Madjar, Franc Bilban in Brane Horvat iz obrata Montažni objekti. Okrepljeni Upokojenci s Francom Prevodnikom so bili za marsikoga pretrd oreh, kar pa ni čudno, saj je Karel Kalan še vedno aktiven v šahu, pa tudi Anton Madjer ni pozabil otvoritev in končnic, ki so še kako pomembne. Četrto mesto je osvojila ekipa Prirezovalnice: Miro Pintar, Andrej Leskovec (vratar) in Cveto Novinc. Fantje iz kontrole kakovosti tokrat niso bili v formi in so z lanskega prvega mesta letos pristali na petem mestu, igrali pa so Franc Mrak, Andrej Bertoncelj in Ivo Bokal. Ekipa Trženja skrbi predvsem za prodajo izdelkov, obljublajo pa, da bodo prihodnje leto ... ekipo so sestavljali Vlado Vendramin, Stane Balantič in Lojze Benkič. Sedma je bila ekipa Vzdrževalcev: Pavle Rant, Meho Bajrič in Kos Zlatko. Gasilci Anton Čemažar, Tone Škerlak in Dušan Terček so bili osmi, ekipo pa so sestavili zadnji hip. Na koncu so bile podlejene še

raznovrstne nagrade. Turnirja se je udeležilo 24 šahistov, nekaj pa je bilo zadržanih. Pogrešali smo predvsem mladino.

Jože Rupar

Rezultati po deskah so bili naslednji:

I. DESKA

1. Rupar	7
2. Kalan	6
3. Pintar	5
4. Madjar J.	3
5. Rant	2
6. Balantič	2
7. Mrak	2
8. Čemažar	1

II. DESKA

1. Medja	6,5
2. Bertoncelj	5,5
3. Vendramin	5
4. Bilban	5
5. Prevodnik	3,5
6. Leskovec	1
7. Teršek	1
8. Bajrič	1

III. DESKA

1. Horvat	6
2. Novinc	5
3. Panič	5
4. Kos	4,5
5. Madjar A.	2,5
6. Škerlak	2,5
7. Bokal	1,5
8. Benkič	1

	IME	KM	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Točke	%	Mesto
1	PRIMARNA		2½	2½	2	2	3	3	3			18		1.
2	MONTAŽNI OBJEK.	½		2	2	1½	2	3	3			14		2.
3	UPOKOJENCI	½	1		2	2	2	2	2½			12		3.
4	PRIREZOVALNICA	1	1	1		2	2	2	2			11		4.
5	SKK	1	1½	1	1		1	1½	2			9		5.
6	TRŽENJE	0	1	1	1	2		1	2			8		6.
7	VZDRŽEVANJE	0	0	1	1	1½	2		2			7½		7.
8	GASILCI	0	0	½	1	1	1	1				4½		8.
9														

KADROVSKE NOVICE

Rešitev novoletne križanke

Gregorc Peter, lesni tehnik iz službe kontrole kakovosti

NA ODSLUŽENJE VOJAŠKEGA ROKA SO ODŠLI

Rudolf Pavel iz proizvodnje oblog, letov in dopolnilnega programa

IZKLJUČENI

Krajnik Pavel, sušilnica Stari dvor
Knez Jože, sušilnica Stari dvor

UPOKOJILI SO SE

Bukovčan Milka, poslovalnica Zagreb
Štremfelj Edo, proizvodnja stavb, pohištva Gorenja vas

POROČILI SO SE

Pogačnik Sašo

Hočevar Nežka v proizvodnji podobjev in omaric Preddvor
Frelj Marko, lesni tehnik, pripravnik
Kalan Valentin, gradbeni tehnik v montaži in servisu
Kočevar Andrej, obdelovalec lesa, pripravnik
Eržen Boris, obdelovalec lesa, pripravnik
Jamnik Silvo, obdelovalec lesa, pripravnik
Trobec Silvo, obdelovalec lesa, pripravnik
Čančar Josip, obdelovalec lesa, pripravnik
Rožič Vojko, obdelovalec lesa, pripravnik
Vilhelm Igor Boštjan, obdelovalec lesa, pripravnik
Košček Lidija, v proizvodnji oblog, letov in dopolnilnega programa
Janjič Veljko, dipl. ing., vodja predstavništva v Beogradu

UREDNIŠKI ODBOR: glavni in odgovorni urednik Danica Miklavčič, člani: Stanka Žbogar, Franc Ziherl, Milan Omahen, Jana Debeljak, Anton Zupan, Irena Košnjak.
Tehnični sodelavec Janez Čadež. Naklada 1.750 izvodov.
Tisk: Tiskarna LINKE, Sp. Pirnice

zastava, parlament, opna, Istran, Pliva, luska, srečno, antar, vrat, orač, de, ponev, sto, slez, Borodin, tantieme, aravali, aspik, roto, olika, stok, stol, odin, top, žarek, testo, lišp, Italija, krasta, jopa, alani, og, tb, kis, Spa, Jelovica, tat, vrsta, Alkar, Agata, naliv, novc, Ivica, ralo, kanal

V uredništvo smo prejeli 31 rešitev, vendar jih je bilo kar precej nepravilno rešenih. Žreb je bil zato kar težaven. Nagrade pa je razdelil takole:

1. vikend na Pokljuki
  2. paket žamanja
  3. tapetarska mizica
  4. storžek
  5. storžek
  6. kocka
  7. kocka
  8. obesek
  9. obesek
  10. obesek
  11. obesek
  12. obesek
- Dolenc Domen, montažni objekti
Jarc Stane, razvojna služba
Lovko Marko, Forme 24, Žabnica
Novak Antonija, Pestotnikova 5, Kranj
Benkič Alojz, tržno področje
Bogataj Majda, finančno-rač. služba
Žepič Jožica, razvojna služba
Horvat Branko, montažni objekti
Jamnik Avgust, montažni objekti
Stojanovič Barbara, montažni objekti
Lužan Štefka, splošna služba
Mravlja Peter, investicijska služba

VPRAŠANJE

KAM? na delo, v hrup in ropot sodelavk, šklepetajočih zob, šport in babe, teme... (delovne)

KAM? do preživetja – po vstajenju, na levo, kava, malica, pijača, naloga, znoj zaradi nje – naloge... (ali nje?)

KAM? bodo ure šle, trpko čakam že, konec muk, samoupravljanja, le rekreacija in plača, ali se to sploh... (še plača)

Pustovrh Marjeti in Demšar Radu – hči Simona
Kumer Francu – sin Martin
Kokalj Viljemu – sin Matjaž
Petrovčič Andreji – hči Vanja
Kavčič Bernardi – hči Polonca
Bergant Simonu – sin Gregor
Mravlja Jožetu – sin Blaž

Obsmrtni moje mame

Barbare Škoflek

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem za izrečeno sožalje in denarno pomoč.

Slavka Podpečan

MESTNA TRDNJAVA V STARIH ATENAH		POROKOČNI KLAVIR	STAROGR. DIDAKT. PESNIK	VOJNA ŽIVAL	TINCA STEGOMEC	MITNIČAR	VAROVANA PLOŠČA ALI NAPRAVA
VEČJE STANOVANJE							
SREDNJE-VEČKI OKLOPNIK							
AVST. KANCLER (JULIJUS)					THOMAS MOORE		
KUČAN					HLADILNICA		
VEČSEDEŽNE ŠPORTNE SANE	FINSKA LUKA (TURKUL)	HIPPY NASLOV TUNIZ. VLADARJA		ZADNICA ZAKRANEN GIB MIGLJAJ			
STARO MESTO V MEZOPOTAM				JEDILNI LIST			
OBESANJE PRIPRAVA				PRITOK ZAHODNE MORAVE			
MEJNA REKA Z ALBANIJOM				MESTO V NDR JUŽNO OD LEIPZIGA			